

Haberin adresi: /haber.php?haberno=151820

Türk tipi mazoşizm

06/05/2005

İsmet Berkan - ismet.berkan@radikal.com.tr

Bizler kendi işimizden başka her şeye sonsuz bir ilgi gösteririz. Özellikle de 'büyük' meseleleri severiz, ilgimizi onlara yöneltiriz.

Türkler, ünlü sosyolog Max Weber'in 'Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu' adlı kitabında tasvir ettiği insanların tam tersi, hatta anti-tezidir. Bu tam tersi, hatta anti-tez olma halinin Türklerin Protestan olmamasıyla ilgisi hayli zayıftır bana kalırsa.

Bize rahat batar. Kendi işimizle uğraşp onu daha iyi yapmaya, geliştirmeye çalışmak yerine, ülkemizin 'devasa' sorunlarını çözme çalışırız sürekli.

Bunu yapmanın doğal bir bedeli vardır: Hiçbir şeyden memnun olmayız, bardağın boş tarafını görürüz sadece. Çünkü bizim için hayat iki boyutludur esas olarak: Bir şeyleri ya övebiliriz ya da yerebiliriz. Başkasını bilmeyiz.

Üstelik, bir şeyleri övmek de pek uygun değildir; bunu sadece yağdanlıklar

yapar. Demek ki aslında tek boyutluyuz; sadece eleştirmek için varız. Oysa başka bir hayat da mümkün. Dünya övmek veya yermekten ibaret değil. Bu ikilemin hiç olmadığı hayatlar da var.

Kendimize karşı yıkıcılık derecesinde eleştirel olduğumuz, kendimiz fazla bir şey becermediğimiz için becerenleri takdir etmeyi de bilmediğimizden, giderek kendimizle ilgili gerçeklerden kopmakta olduğumuzun da farkında değiliz.

Türlerin kendi ülkelerine bakışlarıyla yabancıların Türkiye'ye bakışı arasındaki farkın başlıca nedeni bu maalesef.

Bakın günlerdir Türkiye'de binlerce, evet evet binlerce yabancı işadamaı, iş yöneticisi, kamu yöneticisi, bankacı vs. cirit atıyor, dünyanın yanı sıra Türkiye'yi de tartışıyor.

Bu insanlar sadece İstanbul'un tarihi ve turistik yerlerini görmek için burada değiller. Esasında İstanbul'un tarihi ve turistik yerlerini görmeye pek vakitleri de olmadı. Bu insanlar iş yapmak, yatırım olanaklarını araştırmak için buradalar.

Biz aylardır, haftalardır, 'Hâlâ bir başmüzakereci bile atanmadı, hükümet AB'yi savsaklamaya başladı' diye konuşup dururken yabancılar Türkiye'nin Avrupa yolculuğuna güveniyor ve yatırıma geliyor. Biz ağaçlarla uğraşmaktan ormanı görmemeye başlarken onlar sadece ormana bakıyorlar, yola devrilmiş ağaçların geçici bir durum oluşturduğunu biliyorlar.

Biz, kendi ekonomimizdeki gelişmeleri amigo mantığıyla değerlendirir, gerçeklik duygumuzu giderek yitirirken başkaları hem geçmişte yapılanları takdir edip hem de yapılması gerekenleri teşvik edici biçimde hatırlatabiliyor.

Maalesef biz kendi işimizden başka her şeyle ilgiliyiz. Belki de işin esasına dönmeli, kendi yaptığımızdan başka şeyle ilgilenmemeliyiz. Türk tipi mazoşizmden kurtulmanın yolu bu olabilir.